

I. DE TIEN ACTIEPUNTEN

Actiepunt 1:

De klasruimte in hoeken herschikken

Actiepunt 2:

De opvulling van de hoeken grondig aanpakken

Actiepunt 3:

Nieuwe materialen en activiteiten inbrengen

Actiepunt 4:

Interessen ontdekken en aansluitende activiteiten bedenken en aanbieden

Actiepunt 5:

Tijdens activiteiten betrokkenheidsverhogende impulsen geven

Actiepunt 6:

Het initiatief uitbreiden en ondersteunen met regels en afspraken

Actiepunt 7:

De relatie met elk kind en tussen kinderen verkennen en verbeteren

Actiepunt 8:

Activiteiten aanbieden die kinderen helpen om gevoelens, waarden, relaties en waarden te verkennen

Actiepunt 9:

Kinderen met emotionele problemen met gerichte interventies helpen

Actiepunt 10:

Kinderen met specifieke ontwikkelingsbehoeften met gerichte interventies helpen

II. DE TIEN ACTIEPUNTEN NADER BEKEKEN

In de uitbouw van de klaspraktijk naar meer welbevinden en betrokkenheid vormen de 10 actiepunten een goeie ruggesteun. Ze vertegenwoordigen een brede waaier aan ideeën, suggesties, strategieën en principes waar je als leerkracht voortdurend uit kan putten.

Actiepunt 1 & 2. We delen de klas in in duidelijk afgeschermdde hoeken met een eigen karakter en bekijken de klas met de ogen van de kleuters. Ook de basisuitrusting in de hoeken stellen we vanuit dit perspectief op de proef.

- Welke hoeken zijn er? Mis je er?
- Vind je de klas gezellig, mooi, uitnodigend?
- Voldoet de opvulling van de hoeken? Is er voldoende materiaal? Is er niet te veel? Is het aanbod op het niveau van de kinderen afgestemd? Is het voldoende toegankelijk?
- Wat zou er in het licht van welbevinden en betrokkenheid kunnen verbeteren aan de klasinrichting en/of aan de opvulling van de hoeken?

Actiepunt 3. Soms zijn kinderen uitgekeken op het standaardaanbod in de klas. We verlaten begane paden en gaan op zoek naar dingen die op het eerste zicht misschien niet thuishoren in de klas, maar wel enorme kansen bevatten naar betrokkenheid toe.

- Zie je materialen of activiteiten om het aanbod uit te breiden?
- Hebben ze een meerwaarde? Wat is (mogelijk) het effect ervan op kinderen?

Actiepunt 4. We proberen actief en bewust voeling te krijgen met wat hier en nu bij de kinderen leeft. We stellen ons de vraag: wat spreekt kinderen aan, wat intrigeert hen, welke vragen stellen ze zich, wat zet hen aan tot actie, spreken en denken, en hoe kan ik hier met een aanbod van materialen, activiteiten en thema's op inspelen?

- Doe je inspanningen om interesses en behoeften van kinderen op het spoor te komen en haar aanbod op in te spelen?
- Zijn er bij de kinderen sporen te ontdekken voor nieuwe aanbiedingen?

Actiepunt 5. De wijze waarop we activiteiten begeleiden, wat we wel en niet zeggen of doen, hoe we iets zeggen of doen, bepaalt in grote mate of een initiatief voor de kinderen aan kracht verliest of wint.

- Geef je veel/weinig impulsen om activiteiten meer intensiteit te geven?
- Zijn er momenten waarop je boeiende informatie inbrengt?
- Kan je ze onderscheiden in actiestimulerende, communicatiestimulerende en denkstimulerende impulsen?
- Zijn deze impulsen succesvol in termen van betrokkenheid?
- Zijn er momenten waar je als leerkracht bewust niet tussenkomt, maar stimuleert door te zwijgen of zich zelfs terug te trekken?

Actiepunt 6. We laten kinderen ruimte tot initiatief en zitten ze niet op hun vel, houden ze

niet in een smal gareel, programmeren hun leven niet tot in de kleinste details. Vrij initiatief is wel iets anders dan alles op zijn beloop laten. Het vraagt een zorgvuldig opgezet systeem van grenzen en afspraken, een grondstramien met duidelijk herkenbare momenten, aandacht voor kinderen die in het keuzeprocess vastlopen.

- Hoeveel keuzevrijheid is er met betrekking tot activiteiten? Te veel, te weinig? Hoe gaan kinderen om met dit vrij initiatief? Hoe beleven ze het?
- Welke beperkingen zijn er vanuit het dagstramien? Welke grenzen en afspraken gelden in de klas?
- Is er voldoende structuur? Wordt aan kinderen die dat nodig hebben hulp geboden om met dit gegeven rijker om te gaan?

Actiepunt 7. We besteden zorg aan het klimaat in de klas, de sfeer tussen de kleuters onderling, de kwaliteit van de relatie tussen de leerkracht en de kinderen. Zo kunnen kinderen ervaren dat het gezellig is bij elkaar en kan er een sfeer van geborgenheid en verbondenheid groeien.

- Hoe vind je de sfeer in de klas? Wat draagt volgens jou bij aan deze sfeer? Of, wat doet er afbreuk aan?
- Op welke momenten neem je of heb je als leerkracht initiatieven genomen om te werken aan actiepunt 7?

Actiepunt 8. Een werkelijkheidsgebied dat vaak onaangeroerd blijft liggen is de wereld van gedragingen, gevoelens, relaties, waarden. We nemen rond deze aspecten bewust een aantal initiatieven.

- Help je de kinderen wegwijs maken in wat ze bij zichzelf ervaren en bij anderen ontmoeten, in gevoelens en gedragingen? Is er aandacht voor thema's die naar het maatschappelijke verwijzen? Wordt op waarden gereflecteerd?